

Viggo Kann

2016-04-08

Rapport över språkkommitténs verksamhet 2015

Bakgrund

KTH:s språkpolicy utvecklades 2009 av en arbetsgrupp kallad språkpolicygruppen. Den gick på remiss till hela KTH och antogs både i fakultetsnämnden, i fakultetskollegiet, i ledningsgruppen, av rektor och slutligen av universitetsstyrelsen 21 april 2010. Hösten 2010 tillsattes språkkommittén med uppdrag att dels ta fram en förkortad version av språkpolicyn och dels riktlinjer för implementering av språkpolicyn.

Språkkommitténs mandat gick ut 11 november 2012. Då fick ECE-skolan i uppdrag av rektor att ta över språkkommitténs uppdrag. Den nya referensgruppen skulle bestå av ordförande utsedd av ECE, fyra lärarrepresentanter utsedda av fakultetsrådet och två studeranderepresentanter utsedda av THS. Skolchefen för ECE utsåg Viggo Kann till ordförande och beslutade att gruppen ska fortsätta kallas språkkommittén. Enligt rektorsbeslutet skulle nya språkkommitténs uppdrag specificeras ytterligare i kommande verksamhetsuppdrag för ECE, men det har inte gjorts.

Medlemmar 1 januari 2015–31 mars 2015

Viggo Kann, CSC, ordförande
Michael Hanke, SCI
Andrew Martin, ITM
Ida Pinho (vikarie för Richard Nordberg), ECE
Nina Wormbs, ABE
Svea Ekelin, THS
Anna Svensson, THS doktorandsektionen
Eva Wester, ECE, sekreterare

Medlemmar 1 april 2015–31 december 2015

Mandattiden för lärarrepresentanterna som utses av fakultetsrådet gick ut 31 mars 2015. Andrew Martin och Nina Wormbs ersattes då av Gerald Q. (Chip) Maguire Jr, ICT, och Peta Sjölander, STH. Peta Sjölander avgick i slutet av året på egen begäran på grund av tidsbrist.

Henriette Cederlöf ersatte Eva Wester som sekreterare från oktober.

Språkkommitténs programförklaring

Språkkommittén ska:

- definiera vilka nya verksamheter som behövs för att språkpoliticyn ska kunna implementeras och uppskatta kostnaderna för detta,
- arbeta med ett aktivt upplysningsarbete, främst internt på KTH men också mot andra högskolor och universitet,
- bevaka språkfrågorna på KTH och i samhället så att språkpoliticyn hålls aktuell,
- vara en resurs då viktiga beslut med språkliga aspekter ska tas på KTH,
- samla in data om hur språk används på KTH, till exempel undervisnings-
språk i kurser på olika nivåer, språk i kurslitteratur, språk i examensarbeten och avhandlingar, språk på disputationer och docentföreläsningar, internationella studenters, doktoranders och lärares språkkompetens,
- genomföra utredningar som kan påverka språkpoliticyn i framtiden, till exempel nyantagna studenters och nyanställda lärares önskemål om språkkompetens, industrins önskemål om språkkompetens.

Verksamhetsrapport 2015

Språkkommittén använder en egen gruppwebb för att kommunicera sin verksamhet och stödja KTH:s personal och studenter med språkliga resurser och svara på vanliga språkfrågor.

Under 2015 har språkkommitténs huvudfokus varit på översättning mellan svenska och engelska.

Varje termin sedan hösten 2013 har språkkommittén anordnat ett lunchseminarium som några veckor senare följts upp med en workshop för särskilt intresserade. Språkkommittén arbetar vidare med resultaten och presenterar riktlinjer och råd på gruppwebben. I april 2015 genomförde vi seminariet *Lost in translation - Vad ska vi översätta och hur?* med Lennart Nyberg, Lunds universitet, chef för avdelningen för översättning och språkfrågor samt Theresa Kirchheim och Erika Malcolm, avdelningen Language & Publishing på Scania. Seminariet blev snabbt fullbokat. I den efterföljande workshoppen på samma tema deltog drygt 20 lärare och administratörer. Presentationerna och diskussionerna finns sammanfattade på gruppwebben.

Hösten 2015 planerades ett lunchseminarium om språket i exjobben, men på grund av att ingen på UF kunde administrera lunchseminarieserien var vi tvungna att skjuta upp seminariet till våren 2016.

En effekt av workshoppen blev att vi i vår planerade enkät till all administrativ och teknisk personal ställde frågor om behovet av översättning och stöd för översättning. Enkäten genomfördes i augusti och september 2015. Den skickades till alla 1069 personer som då var anställda vid KTH som teknisk eller administrativ personal. 672 stycken svarade, vilket innebär 63 % svarsfrekvens. Det är betydligt högre än vad vi uppnått i våra tidigare enkäter om språk på KTH till lärare och studenter. Resultaten av enkäten finns sammanställda på gruppwebben och språkkommittén har tagit fram en handlingsplan baserad på enkätsvaren. En viktig del av handlingsplanen är att vi ska arbeta för att

KTH ska anställa en person som kan koordinera och kvalitetssäkra översättning och språkgranskning. Viggo intervjuades i Campi i december om TA-enkäten. Artikeln *Utan språket stannar KTH* finns på gruppwebben.

Ansvariga för kurswebben och gruppwebben på KTH Social har besökt språkkommittén, och vi har argumenterat för att bättre parallellspråkighetsstöd behövs.

Språkkommittén representerar KTH i Universitets- och högskolerådets referensgrupp för UHR:s svensk-engelska ordbok. Vi svarar varje år på en remiss om ändringar i ordboken.

Vi har kontinuerligt uppdaterat KTH:s egen svensk-engelska ordbok med svenska termer och engelska översättningar. 2015 las 25 nya begrepp till, bland annat sådana som används i rektorsdialogerna och verksamhetsuppdragen.

Språkkommittén bevakar att processen för kursplansöversättning med översättningssystemet Convertus fungerar väl och har varit med och utbildat alla skolornas kursplansöversättningsgranskare. KTH-ordboken används som lexikon i Convertus.

KTH genom språkkommittén är från 2015 med i nätverket ELPS (English Language Professionals in Swedish Higher Education). Ida deltog i ELPS-mötet i november. Ida deltog också i ett terminologiseminarium på TNC.

I december blev tre medlemmar ur språkkommittén intervjuade av Nordiska parallellspråksnätverket, som ville undersöka hur parallellspråkspolitik implementeras konkret på lärosäten i Norden och samla goda och dåliga erfarenheter.

Språkkommittén har träffat kommunikatörsnätverkets språkarbetsgrupp och inlett ett samarbete.

Under 2015 träffades språkkommittén sju gånger.

Planer för 2016

Språkkommittén planerar följande specifika aktiviteter 2016:

- Ett lunchseminarium i april med titeln *Bättre språk i exjobben – en väg till ökad synlighet för KTH?* med Viggo Kann och Gerald Q. Maguire, Greta Quesada Richardsson, Publiceringens infrastruktur, och Per-Anders Östling, planerings- och utredningsavdelningen. I maj följer vi upp seminariet med en workshop.
- Ta fram en attraktiv broschyr med språkpolitiken som kan sättas i händerna på bland annat alla nya studenter, nyanställda och övriga intresserade.
- Arbeta med parallellspråkig terminologi. Dels planeras ett seminarium på KTH tillsammans med Terminologicentrum för att fira Rikstermbankens sjuårsdag, dels ska en enkät om pedagogiska effekter av parallell terminologi genomföras på Datateknikprogrammet. En ansökning om praktisk forskning inom terminologi ska göras.
- Fortsatt arbete med underlag och lobbning för anställande av en särskild person som kan koordinera och kvalitetssäkra översättning och språkgranskning på KTH.
- Försök få till stånd fler personalkurser i språklig kommunikation.